

Bên Bến Ninh Kiều

Câu hát băng khuâng đưa ta về một miền Nam Bộ, nơi có những thiên cảnh đã làm vương bận bao tao nhân và mặc khách. Xứ xở ấy là của những con người hào phóng, các tài tử, giai nhân đất Cần Thơ. Còn những con người Cần Thơ, họ lại luôn tự hào và kiêu hãnh khi nhắc đến Ninh Kiều:

"Cần Thơ có bến Ninh Kiều
Có dòng sông đẹp với nhiều giai nhân".

Ngược dòng thời gian, bến Ninh Kiều xưa được khai sinh là một bến sông ở đầu chợ Cần Thơ. Ninh Kiều ngày ấy tấp nập thuyền bè qua lại giao thương, hàng cây dương chắn gió ven bờ đã trở thành tên gọi của bến sông. Công việc giao thương mỗi ngày thêm phần thịnh, bến Hàng Dương do đó cũng được mở rộng và sửa sang, rồi dần trở thành một thắng cảnh của đất Tây Đô. Sau những năm 1958, bến này chính thức được đặt tên là bến Ninh Kiều. Phải chăng cái tên Cần Thơ cũng xuất phát từ bến sông này? Bởi theo như lời dân gian truyền tụng, xưa kia tại Ninh Kiều vào những đêm trăng sáng, thuyền bè tấp nập qua lại trên sông, khách tài tử, giai nhân đất Tây Đô thường cùng nhau lĩnh xướng thơ ca. Do vậy, bến còn có tên gọi là Cầm Thi, và chính tên gọi Cầm Thi được gọi trại ra thành tên của đất Cần Thơ bây giờ. Thời gian đắp đổi khôn lường, dòng sông cứ mãi miết trôi ra biển cả, còn bến Ninh Kiều đã trở thành niềm tự hào của người dân đất Cần Thơ. Bởi Ninh Kiều là hình ảnh sinh động, là sự khởi nguồn của những vần thơ, để rồi không chỉ những thương nhân muôn ngả tìm về, mà khách văn chương cũng bao lần bịn rịn, lưu luyến bến Hàng Dương.

"Đất Châu Thành anh ở
Xứ Cần Thơ em về
Bấy lâu sông cạn biển kề
Phân tay mai trúc, dầm dề cuộc châu".

Dòng sông, bến nước, con thuyền bao đời nay vẫn thủy chung, gắn bó với con người nơi đây trong mỗi nhân duyên. Những con sóng vẫn ngày đêm vỗ nhịp thời gian, đưa con thuyền mãi miết ngược xuôi theo dòng đời hối hả. Đâu chỉ là thi ca, nhạc, họa mà từ bến sông này, trên dòng sông này, những chuyến ngược xuôi đi về còn đảm nhận chức năng cao cả hơn, góp phần chuyển tải thông điệp văn hóa, văn minh để tạo nên sợi dây kết nối, bện chặt giữa Cần Thơ với mọi miền đất nước. Để du khách thập phương hôm nay có dịp tìm về chiêm ngưỡng thiên cảnh và thưởng thức những vật phẩm của vùng đất trù mật và phồn thịnh đã nổi tiếng bấy lâu nay "Cần Thơ gạo trắng nước trong". Chợ nổi Cái Răng, bao nhiêu trái cây và nông thổ sản của một vùng đều được mang tới chợ, tất cả cùng trên các con thuyền, rập rình sông nước. Các "cây bẹo" được treo đầy hàng hóa, các loại quả, củ như: xoài, dừa, chôm chôm, cam, bưởi... Cũng như Bắc Kỳ, chợ là một nhu cầu giao lưu không thể thiếu, nhưng do đặc trưng địa hình và tập tục sinh hoạt nơi cư trú nên ở sông rạch miền Tây (và Tây Nam Bộ nói chung) người ta tổ chức mua bán ngay ở trên sông. Thật chẳng quá lời nếu ta nói Ninh Kiều là một kho trái cây đầy ắp, bởi liền kề với bến sông lại là nơi tập trung những quả ngon, vật lạ của Nam Bộ.

Đặc sản từng vùng, miền cùng có mặt ở nơi đây, xoài tượng, xoài thanh la, xoài giòn của Cao Lãnh, vú sữa trắng, quýt đường của Cần Thơ, măng cụt, sầu riêng, hay bưởi Biên Hòa, mít tố nữ Bà Rịa - Vũng Tàu, Nhân Bạc Liêu, cam mật Xa Đéc... Mỗi loại có một hương vị riêng đặc biệt mà chỉ cần thưởng thức một lần nhưng ấn tượng về nó sẽ mãi không quên.

Ninh Kiều hướng ra nơi hợp lưu giữa 2 dòng Cần Thơ và sông Hậu. Còn Ninh Kiều hôm nay đã thành một công viên to đẹp, là danh thắng hấp dẫn khách thập phương. Về đây, thiên cảnh và nhân cảnh cùng

hài hòa, man mác. Dòng sông, bến sông đã cùng con người bao đời nay tạo dựng Cần Thơ. Bên bến Ninh Kiều, thường là vào những đêm trăng sáng, người miền Tây vẫn tổ chức lễ xướng thi ca.

Thành phố Cần Thơ hôm nay, nhiều nét mới đổi thay là một thành phố năng động, trẻ trung, căng đầy sức sống. Giờ đây, Cần Thơ đang có dịp thể hiện và tự khẳng định mình trước những thử thách đổi mới đi lên của đất nước. Cảng Cần Thơ là đầu mối giao lưu quan trọng bậc nhất miền Tây, kết nối Cần Thơ với mọi miền Tổ quốc và bạn bè quốc tế. Thời gian kéo theo nhiều sự đổi thay, Tây Đô, một danh xưng, niềm tự hào của người Cần Thơ nay được đặt trong một khu công nghiệp, phải chăng, điều đó đã thể hiện sự lớn mạnh, phát huy giá trị truyền thống, xây dựng quê hương của những con người sông nước Cần Thơ.

Nằm bên con sông thơ thâm trầm sâu lắng, Bến Ninh Kiều bao đời nay đã gắn liền với những con người miền sông nước Cần Thơ. Từng ngày chung ánh ban mai, chung cả những nỗi buồn vui hay vất vả lo toan trong cuộc sống đời thường. Những lời ca về con người, về một vùng sông nước miền Tây vẫn cất lên từ bến Ninh Kiều./.